

κόκκινο κρασί, πλησίασε τὸ Μάριο καὶ τὸν ρώτησε μ' ἐμπιστευτικό ὄψος:

— Δὲν μοῦ λές, ποῦ τὸ ἔχεις;
— Ποιό; ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ Μενιέ
— Τὸ πτόμα... τὸ πτόμα τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ λήστατες καὶ σκότωσες!...

Ὁ Μάριο ἄρχισε νὰ γελᾷ. Τὸ ἴδιο κάναμε καὶ μεῖς. Καὶ στρωθήκαμε στὸ τραπέζι. Θὰ ἦταν ἡ ὥρα τέσσερες τὸ πρωί, ὅταν, στὴ μεγαλύτερη ἀνάμνη τοῦ γλεντιοῦ, ὁ Μενιέ σηκώθηκε ὀρθίος... καὶ μᾶς ρώτησε:

— Ἐχετε χρήματα μαζί σας;
— Νὰ τὰ κάνομε τί; ἀποκρίθηκε ἐγώ...
— Διάβολε! γιὰ νὰ πληρώσομε τὸ λογαριασμό! Σὲ λίγο θάρθῃ τὸ γκαρσόν τοῦ ρεστωράν ἀπὸ τὸ ὅποιο πήρα δ' αὐτὰ τὰ ὄραια πράγματα ποῦ φάγαμε ἀπόψε...

Στὴ στιγμή, ἔμεθύσαμε ὅλοι! Καὶ ἀπόψασε νὰ φωνάζομε καὶ νὰ διαμαρτυρώμεθα γιὰ τὸ ἀσχημο παιχνίδι ποῦ μᾶς ἔπαιξε ὁ Μάριο, ἐνῶ ὁ οἰκοδεσπότης μᾶς κτύπησε κατὰληκτος, λέγοντας:

— Δὲν εἰσατέτε ἰσάλᾳ, μοῦ φαίνεται! Πῶς σᾶς πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ ἡ ἰδέα ἐπὶ ἐγὼ θὰ μποροῦσα νὰ διαθῶ τὸσα χρήματα γιὰ ἕνα τέτοιο τραπέζι!...

Δὲν ξέρω, δὲν θυμάμαι πειᾶ, πῶς πληρώθηκε ὁ ἀμυαλὸς τοῦ νοδοχῶ, ποῦ ἔκανε τὴν ἀνοησία νὰ ἀνοίξῃ τὴν πίστιναι ἐπὶ Μενιέ. Ἐγὼ ὅμως τὴν ὑπόνοιαν... ὅτι δὲν πληρώθηκε ποτέ, γιατί ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες, ὁ Μάριο ἀλλάξε σπίτι!

Πέρασαν πάνω ἀπὸ εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τότε ποῦ συνέβη αὐτὴ ἡ ἱστορία. Μὰ κάθε φορά ποῦ ξαναθυμίζω στὸ Μενιέ—ἐνδοξο σοφὸ ὄχημα—τὸ μυτηρινὸ κείνο γλεντί, χαμογελά μὲ πικρία καὶ μὸ ἄπαντα.

—Θὰ ἦμιον προθύμως, καὶ τώρα ἀκόμα, νὰ μείνω δέκα μέρες νηστικός, ἂν ἤξερα πῶς θὰ ἐνανάκαινα ἕνα τραπέζι, σάν καὶ κείνο... ἕνα τραπέζι ποῦ νὰ μὴ τὸ πληρώσω... ἕνα τραπέζι ἀπὸ τὸ ὅποιο δὲν θὰ ἔλειπαι οὔτε ὁ Μοντιλιάνι, οὔτε ὁ Ζάν Πελλερρέν!...

Σταματοῦ ἐδῶ, Μάριο...

Δὲν μπορῶ, θάλατι, νὰ ἐξαγάσω, ὅτι δὲν ἀποκλείεται τὸ ἐπιβλοῦ μου αὐτὸ νὰ πῶσι στὰ χέρια κανενὸς ἀκαδημαϊκοῦ, κανενὸς ὑπουργοῦ—οἱ ὅποιοι θ' ἀπορήσουν θέσια πολλὰ, ὅταν διαβάσω τὰ νανικά σου κατορθώματα. Ὡστόσο, θὰ ἤθελα νὰ σοῦ θυμίσω μιὰ φθινοπωρινὴ νύχτα τοῦ 1914, ποῦ τὴν περάσαμε καθισμένοι ὡς τὸ πρωί σ' ἕνα καφενεῖο τῆς Μομάρτρον. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί θὰ πηγαίναμε νὰ καταταγοῦμε στρατιώτες...

—Φρανσί—μοῦ εἶπες ἐσφικτὰ κείνη τὴν ἀλησμόνητη νύχτα—δὲν ξέρω ἂν θὰ ἐξαγαυρίσομε ζωντανοὶ ἀπὸ τὸ μέτωπο... Ἄν ὅμως ἐξαειδωθῶμε, σοῦ ὀρκίζομαι, ὅτι θὰ μείνω πιστὸς στὴ Μομάρτρον, ὅτι θὰ περάσω τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ μου ἀνάμεσά σου, σ' αὐτοὺς τοῖς ἄλλοις, ὅτι δὲν θὰ προσπαθῶ ποτέ ν' ἀναδειχθῶ, νὰ διακριθῶ, νὰ γίνω γναστός...

...Ἐξαγαυρίσαμε ζωντανοὶ ἀπὸ τὸν πόλεμο, Μενιέ. Καὶ σὺ, λαμογιώτης τὸν ἄρκο σου, ἔγινες διάσημος, ἔγινες σοφός... Δυὸ κοπέτ' ἐπὶ μὴναι κίνας διαλέξεις στὴ Σορμπὸν καὶ στὸ Ἰνστιτοῦτο... καὶ πολλὰ αὐτοῦσα θὰ γίνης Ἀκαδημαϊκός... Μὰ δὲν εἶπα ἔσθαι ποτέ ἐπὶ Μομάρτρον, στὴν ὁποία ἐνῶ—ἀδιόθητος ποιητὴς—ἐξανακλυθῶ νὰ ταυνοῦν, γεμίζωνα καλοκκῶσι δε τὸ πρωί, ἀναπολῶντας τίς μορφῆς φίλων ποῦ πέθαναν ἢ φίλων ποῦ εἶνε πειᾶ σήμερα νεκροὶ γιὰ μένα, ἂν καὶ ζωντανοί...

ΦΡΑΝΣΙ ΚΑΡΚΟ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΟΙ ΝΑΝΟΙ ΤΟΥ ΡΙΟ ΝΕΓΚΡΟ

Στὴ Νότιο Ἀμερική, κοντὰ στὶς ὄχθες τοῦ Ρίο-Νέγκρο, παραποτάμου τοῦ Ἀμαζόνιου, ζῆ μιὰ φυλὴ ἰθαγενῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀσχήματα εἶνε ἀφανταστή. Οἱ ἄντρες, ποῦ εἶνε ψηλότεροι ἀπ' τίς γυναῖκες, ἔχουν ἀνάστημα τὸ πολὺ-πολὺ 1.25 μέτρα! Σωστοὶ νάνοι δηλαδὴ! Τὰ μέλη τους εἶνε ἀδύνατα καὶ κοκκαλιάρικα Ἀντίθετα ὅμως, τὰ στομάχια τους εἶνε πρσιμαῖνα σάν φουσκομένη ἀσκάτ!... «Ὁ Θεὸς νὰ σέ φυλάξῃ ἀπ' τὴν φιλοξενεῖαν ἰτους»—γράφει σχετικῶς κάποιος Ἀμερικανὸς περιηγητὴς—ἀμα πῆσῃ στὰ χέρια τους, δὲν θὰ μείνῃ οὔτε κοκκαλιάρικα ἀπ' τὸ σῶμα σου! Εἶνε ἀνθρωποφάγοι!...

ΟΙ ΦΙΛΟΜΑΘΕΙΣ ΚΑΠΝΕΡΓΑΤΑΙ

Οἱ καπνεργάτες τῆς Κούβας εἶνε ἴσως οἱ πιὸ φιλομαθεῖς ἀνθρωποὶ τοῦ κόσμου. Σὲ κάθε σάλα ποῦ δουλεύουν, ἔχουν κ' ἕναν ἀναγνώστη, ποῦ τὸν καλοπληρώνουν γιὰ νὰ τοὺς διαβάξῃ ἐφημερίδες, περιοδικὰ καὶ διθλία. Ἐπί καὶ τὸ μεροκάματο τους ἐθαζοῦν καὶ μορφώνονται συγχρόνως. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ ὀφίσταται ἀπ' τὸ 1876 καὶ ὀφείλεται ἀπὸ τότε καπνεργάτῃ Σατουρινὸ Μαρτινέζ, ποῦ ἀργότερα ἔγινε περιφθιμος ποιητὴς.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΗΤΑΙ

ΣΟΝΕΤΤΑ ΤΟΥ ΖΟΖΕ ΜΑΡΙΑ ΝΤΕ ΕΡΕΝΤΙΑ

Η ΛΗΘΗ

Σὲ μιὰ μαρούλα τοῦ θουνοῦ νᾶος πεσμένος μένει.
Καὶ πάνω κεῖ ὁ θάνατος κρατεῖ στὴν ἐρημία
Ἀδελφωμένα τῶν θεῶν κ' ἠρώδων τα κορμιά,
Ποῦ θάρτηκε ἡ δόξα του μὲ χόρτα σκεπασμένη.

Κι' ἂν κάποτε κανεὶς θεοκὸς τὰ ζωντανὰ πηγαίνει
Νὰ τὰ πῶσι κατὰ κείν τὴν ἀκροποταμιά,
Στὴ μοναξιά, ποῦ δὲν ἀκούς ἄλλη φωνὴ καμιά,
Ἀπ' τὴ γλυκεῖα φλογέρα του σκοπὸς ἀρχαῖος θγαίνει.

Κι' ἡ γῆ ποῦ τοὺς παλῆους Θεοὺς ποιεῖ κι' αὐτὴ στολίζει
Τοῦ κακοῦ, ὅταν ἀνοίξῃς τριγύρω πρσινίζεις,
Σπασμένοι κιοτόφρανα μὲ τὰ χλωρὰ τῆς κόλλης.

Κι' ἐκεῖνος ποῦ δὲν τὸν πλανοῦν σβυσμένοι κόσμοι πόθοι
Τῆς θάλασσας τὸ θραδυνὸ παράπονο δὲν νοκῶθει,
Σάν κλαίει τίς Σειρήνες τῆς τὸ κῆμα στ' ἀκρογιαλιά.

Η ΝΕΑ ΠΕΘΑΜΕΝΗ

Ὅποιος κι' ἂν εἶσαι πρόσεξε, διαβάτη, μὴ πατήσης
Τ' ἀνάγκαι ποῦ σκεπάζομε τὴ θλιβερὴ μου σκόνη.
Τοῦ ταπεινοῦ τοῦ τάφου μου τὰ χόρτα μὴ ἀγγίξῃς,
Ἄφρη πάνω του κισὸς τὰ φύλλα του ν' ἀπλώη.

Τι θεῖς; Περιστεριοῦ φωνὴ ἀκούω. Μὴ βελήσης
Θυσία εἰς τὸ μῆμα μου νὰ τὸ προσφέρῃς, Μόνη
Χάρι, καλὴ μου, σοῦ ζητῶ, νὰ φύγῃ νὰ τ' ἀφήσῃς.
Ἄχ! Εἶνε ἢ ἐπὶ γλυκεῖα κι' ἄς τῆν δέρνουν πόνοι.

Τὸ ξέρεις; Μίτρα στολίζαν τὴν πόρτα μου, Παρθένα
Μαζὺ καὶ νύφη στῆς χαράς τῆ μέρα νεκρωμένη
Τὰ μάτια μου ἐσφάλισα. Παράτησα τὸ φῶς...

Γιὰ πάντα τῆμα κατοικεῖ τὸ τᾶφο τοῦ σκοτάδι.
Κι' ἀπ' τὴν ἀγκάλῃ τῆς γλυκεῖας ἀγάπης μου στὸν Ἄδη
Ἐπεσα πρὶν ὁ πόθος μου νὰ γείνη ὁ κρυφός.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ

Στάσου, διαδάτη, κι' ἀκούσε. Ἄν τύχει νὰ σέ φέρῃ
Ἡ Τύχη ἐκεῖ ὅπου κυλᾶ ὁ Ἔθρος τὰ νερά του,
Στὸ γέρο Ἔγλιο πηγαίνε νὰ πῆς πῶς ἢ ματιά του
Το γιοῦ του νάρθῃ δὲν θὰ δῆ ἀπὸ τὰ ξένα μέρη.

Τὸ σκοτωμένο-σου κορμὶ, πῆς του τὸ νὰ τὸ ξέρῃ,
Ὅι λύκοι τὸ-σπαράξουν. Γυμνὰ τὰ κόκκαλα του
Ἐμειναν ἄταρα; Γι' αὐτὸ στὸν τόπο τοῦ θανάτου
Κλαίει ἢ κεία μου. Ἐκδικεῖται ποῦ θὰ τῆς δώσῃ χερί;

Τράβα. Κι' ἂν βῆς καμιά φορὰ, ὅταν ἡ μέρα σβῶνει
Σὲ κάποιον ἄφο δάκρυα ὀλόθερα νὰ χύνῃ
Γρήγ' μὲ κῆτασπρα μαλλιά σου τὰ μαύρα βουτημένη.

Πλησίασέ τὴν. Φάντασμα πῶς εἶνε μὴ νομίσῃς.
Τὴ μάα μου, ἂν πᾶς κοντὰ, ξένε, θε νὰ γνωρίσῃς,
ὅπου ἡ μαύρη θά βρηθῇ σὲ τᾶφο πλάκα ξένη.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

(Ἀσπρωμένο στὸν ποιητὴ Armand Silvestre)

Ὅταν μᾶς θάψομε στὴ γῆ καὶ ὁ Σταυρὸς σηθῆθι,
Ἐπάνω ἀπ' τὸ μῆμα μᾶς, ἀπ' τὸ νεκρὸ σου σῶμα,
Χιονάτο κρίνο θε νὰ βγῇ στὸν τᾶφο σου ν' ἀνθῇ,
Καὶ ρόδο αἱματόσφαρο γιὰ τὸ δικὸ μου χῶμα.

Κι' ὁ Χάρος, ποῦ στοὺς στίχους σου ἔχει γλυκὰ ψαθῆ,
Θ' ἀπλώσῃ τίς φτεροῦγες του, ποῦ μαῦρο ἔχουν χρώμα
Τίς δυὸ ψυχῆς καὶ ψαφλὰ νὰ φέρῃ. Θὰ βρεθῇ
Τόπος γι' αὐτέσ στὸν οὐρανό, γιατί θὰ ζοῦν ἀκόμα.

Κι' ὅταν στὸν ἥλιο φτάσομε, τότε θ' ἀναλυθῶνε
Στὴ ζωντανὴ τὴ φλόγα του καὶ μέσα κεῖ θὰ βροῦνε
Τὴν Εὐτυχία, ποῦ παντοῦ ἢ λάμψῃ του ἀπῶνει.

Φίλοι καὶ ποιητὰ μαζὺ θὰ ζοῦμε. Δὲν θ' ἀφήσῃ
Ἡ δόξα τὴν ἐπιθιμησὴ τῶν δύο μᾶς νὰ σβῶση,
Ἀφοῦ ἡ λύρα ἢ γλυκεῖα θε νὰ μᾶς ἀδελφώσῃ...

Μετ. Δ. Χ. ΧΑΜΟΦΥΔΟΥΛΟΥ